

16

Vastaus valtuutettu Belle Selene Xian kysymykseen positiivisesta diskriminaatiosta Helsingin kaupungilla

HEL 2013-005487 T 00 00 03

Vs. sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus:

Maahanmuuttoa ja maahanmuuttajien oleskelua Suomessa sääntelee valtio. Yksittäinen kunta ei voi rajoittaa väestön liikkuvuutta ja muuttoa kunnasta toiseen. Näin ollen Helsinki ei voi itsenäisesti valita, keitä Helsinkiin muuttaa ja keitä ei – sama koskee sekä ns. kantaväestöä että maahanmuuttajia.

Mitä tulee maahanmuuttajien korkeaan työttömyysasteeseen, on huomattava, että maahanmuuttajien työttömyysaste kuvaa poikkileikkaustilannetta. Kasvavan maahanmuuton oloissa vastatulleet ovat yliedustettuina työttömien joukossa. Tutkimusten mukaan maahanmuuttajien työttömyys pienenee ja työllisyys paranee kaikissa ryhmissä selkeästi maassa asumisajan kuluessa. Näin ollen maahanmuuttajien työllisyyttä, työttömyyttä ja toimeentuloa tulisi aina tarkastella suhteessa Suomessa asuttuihin vuosiin. Työllisyystilastoista puuttuvat myös ne kymmenet tuhannet Helsingissä työskentelevät ja opiskelevat muiden maiden kansalaiset, joilla ei ole täällä kotikuntaa.

Maahanmuuttajien kielenopetuksessa järjestämisvastuu jakaantuu kahdelle. Työhallinto – eli paikallistasolla Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto - on päävastuussa työmarkkinoille hakeutuvien, työttömien maahanmuuttajien kielikoulutuksesta, jota järjestetään työvoimapolitiittisena kotoutumiskoulutuksena. Kunta on päävastuussa muiden ryhmien kotoutumisesta, ja tätä kautta myös kielenopetuksesta. Näitä ryhmiä ovat esimerkiksi työlliset ja työvoiman ulkopuolella olevat, kuten kotona lapsia hoitavat ja eläkeläiset.

Riittävän hyvä kielitaito on useimmilla aloilla työllistymisen edellytys, näin myös Helsingin kaupungin tehtävissä ja siksi Helsinki kohdentaa kin muuttajille monimuotoisia toimenpiteitä.

Henkilöstökeskus järjestää kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa vakituisesti, määräaikaisesti tai kaupungilla erilaisissa työvoimapolitiittisissa toimenpiteissä oleville maahanmuuttajille suomen kielen koulutusta. Vuonna 2012 näihin koulutuksiin osallistui 510 henkeä. Henkilöstökeskuksen järjestämistä koulutuksista suurin osa on räätälöityjä, maahanmuuttajien sekä virastojen tarpeita hyödyttäviä, ammattikohtaisia suomen kielen kursseja. Vuodesta 2009 henkilöstökeskuksessa on toiminut ammatillisen suomen kielen kehittämishanke ASKI, jossa on kehitetty kullakin ammattialalla vaadittavan riittävän suomen kielen taidon

kriteereitä. Helsingin kaupungin työllisyydenhoidossa periaatteena on, että suomen kielen oppiminen niveltyy työn tekemiseen. Työssä olevien motivaatio kielenopiskeluun on erittäin korkea.

Suomenkielinen työväenopisto sekä ruotsinkielen osalta ruotsinkielinen työväenopisto Arbis järjestävät omilla määrärahoillaan maahanmuuttajille suunnattua kielikoulutusta. Opetusvirasto puolestaan järjestää suomen kielen koulutusta aikuislukiossa omilla määrärahoillaan sekä ostopalveluna työllisyydenhoidon määrärahalla. Vuonna 2012 opetukseen osallistui yhteensä 317 henkeä.

Kielenopetusta on kohdennettu erilaisille ryhmille. Myös kotona lapsiaan hoitaville vanhemmille on tällä hetkellä tarjolla kaksitoista kahden lukukauden mittaista kielikurssia, joilla varmistetaan se, että kielitaito kehittyy myös kotihoitojakson aikana. Kursseille osallistuvat ohjataan vuoden jälkeen jatko-opiskeluun. Kotivanhempien opetusjärjestelyt ovat kehittymässä toimivaksi monen toimijan malliksi, jossa tulevaisuudessa pystytään tarjoamaan jokaiselle kyseistä koulutusta tarvitsevalle hänen tarpeisiinsa ja elämäntilanteeseensa sopiva opetuspaikka.

Suomen- ja ruotsin kielen koulutukseen hakeutumista on helpotettu pääkaupunkiseudulla kehittämällä osaksi Infopankki-palvelua www.finnishcourses.fi -palvelu, jossa kaikki seudun kurssit ja niissä olevat vapaat paikat ovat löydettävissä reaaliaikaisesti kolmella kielellä.

Kysymyksessä otettiin esille myös positiivinen diskriminaatio, eli positiivinen erityiskohtelu. Tämä ilmaus tarkoittaa käsitteenä samaa kuin yhdenvertainen kohtelu: ei samaa kaikille, vaan tarpeiden mukaisia toimenpiteitä niin, että yksilöiden ja ryhmien epätasa-arvoisia lähtökohtia tasoitetaan. Positiivisen erityiskohtelu on Helsingissä menetelmä, jolla yhdenvertaisuusperiaatetta toteutetaan asuinalueilla ja henkilöstöpolitiikassa. Toimenpiteet eivät kohdistu vain maahanmuuttajiin, vaan koskevat koko väestöä. Positiivisen erityiskohtelun toimenpiteet kohdentuvat asuinalueille, jotka ovat sosioekonomisesti heikossa asemassa ja joissa on esim. työttömyyttä ja köyhyyttä. Positiivista erityiskohtelua sovelletaan myös esimerkiksi työnhakutilanteessa, jossa kahdesta tasaveroisesta hakijasta valitaan ao. työyhteisössä vähemmistöä edustava.

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
[leena.mickwitz\(a\)hel.fi](mailto:leena.mickwitz(a)hel.fi)

Liitteet

1

[Valtuutettu Belle Selene Xian kysymys](#)

17

Vastaus valtuutettu Jaana Pelkosen kysymykseen seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutumisen riskin vähentämiseksi

HEL 2013-007061 T 00 00 03

Vs. sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Valtuutettu Jaana Pelkonen kysyy, mitä kaupunki aikoo tehdä nuoriin kohdistuneen seksuaalisen väkivallan ongelman korjaamiseksi ja kohteeksi joutumisen riskien vähentämiseksi?

Opetusvirasto toteaa esitetyn kysymyksen johdosta, että jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppimisympäristön turvallisuuden edistäminen on osa oppilaitosyhteisön toimintakulttuuria. Turvallisuutta ja viihtyisyyttä varten oppilaitoksissa on järjestyssäännöt.

Koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuolto tukee toimintakyvyn säilymistä myös fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Tällöin huolehditaan oppilaan tai opiskelijan ja koko yhteisön tarvitsemasta psykososiaalisesta tuesta erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa sekä niiden edellyttämässä jälkihoidossa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa turvataitojen käsittely on luonteva osa esimerkiksi terveystiedon tunteja. Turvataitokasvatuksella vahvistetaan nuoren itsetuntoa ja kykyä selviytyä haastavistakin tilanteista. On tärkeää, että nuori saa tietoa oikeuksistaan ja oppii tunnistamaan väkivallan ja häirinnän ilmenemismuotoja.

Samaan tähdätään oppilaiden ja opiskelijoiden erilaisia sosiaalisia taitoja vahvistavilla ohjelmilla, kuten esimerkiksi KiVa –koulu, Friends ja Askeleittain- hankkeilla.

Jos on kysymys väkivallasta, asiasta ilmoitetaan tarvittaessa myös poliisille. Lieväkin väkivalta on virallisen syytteen alainen. Lisäksi osin kysymys on koulukiusaamisesta, johon niin ikään puututaan edellä mainitulla KiVa koulu -työmallilla. Myös valtuustostrategiassa lähdetään siitä, ettei koulukiusaamista sallita ja siihen puututaan aktiivisesti.

Nuorelle tuttu aikuinen on usein hänelle myös paras turvataitokasvattaja. Opettaja pystyy ottamaan huomioon oppilaiden yksilöllisyyden, ja aikuisen läsnäolo nuoren arjessa mahdollistaa asioiden kertaamisen ja soveltamisen. Nuoret tarvitsevat tukea ja keskustelukumppania heitä hämmentävien asioiden tulkitsemiseen, jotta voidaan arvioida nuoren

omia toimia netissä sekä ylläpitää nuoren luottamuksellista suhdetta turvallisiin aikuisiin verkon ulkopuolella.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (LASU) vuosille 2009- 2012 toimeenpanossa työskenteli työryhmä sekä seksuaalisesti kaltoinkohdeltujen 13-20 –vuotiaiden että 0-12 vuotiaiden tutkimus- ja hoitopolkujen kehittämisessä. 0–12-vuotiaiden työryhmä tuotti toimintamallin seksuaalista kaltoinkohtelua epäiltäessä ja 13–20-vuotiaiden työryhmä tutkimus- ja hoitopolku-mallin seksuaalisesti kaltoinkohdelluille nuorille. Kummankin työryhmän raportissa esitetään myös useita muita toimenpide-ehdotuksia.

Kaupunginjohtaja on asettanut lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi työskentelevän työryhmän. Toimikaudeksi 2011-2014 asetetun työryhmän tehtävä on edistää valtakunnallisten oppaiden, suositusten ja toimenpide-ehdotusten paikallista toimeenpanoa Helsingissä. Työryhmä vastaa sosiaalivirastossa laaditun lähisuhdeväkivallan uhreja koskevan oppaan jatkuvasta päivittämisestä.

Helsingissä vuodesta 1996 asti toteutetun kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta kehitetään opiskelijoiden terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä kouluissa ja oppilaitoksissa. Kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi ja tänä keväänä järjestetyn kyselyn tulokset on saatavilla syksyllä 2013.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 [Valtuutettu Jaana Pelkosen kysymys](#)

18

Vastaus valtuutettu Ville Jalovaaran sosiaali- ja terveydenhuollon ja poliisin moniammatillista yhteistyötä koskevaan kysymykseen

HEL 2013-007133 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Kysymyksessä tiedustellaan sosiaali- ja terveysviraston ja Helsingin poliisilaitoksen moniammatillisen yhteistyön jatkuvuutta.

Poliisi ja sosiaali- ja terveysvirasto tekevät yhteistyötä poliisilaitoksella, jossa työskentelee sosiaalityöntekijöitä sekä määräaikaista ns. Ankkuri-hankkeessa kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja osa-aikainen lääkäri. Hankkeessa on kehitetty psykiatrista osaamista ja asiantuntemusta rikoksilla oireilevien nuorten kanssa työskentelyyn. Hanke päättyy vuoden 2013 lopussa.

Helsingin sosiaali- ja terveysvirastossa on ollut jo ennen nyt käynnissä olevaa hanketta toimintamalli rikoksilla oireilevien nuorten hoidon turvaamiseksi. Rikoksilla oireilevien nuorten kanssa työskentelevällä nuorisoryhmällä on vakiintunut yhteistyö sekä poliisin että lastensuojelun kanssa. Nuorisoryhmällä on käytössä Baro-malli nuorten psyykkisten häiriöiden riskin arvioimiseksi ja säännöllinen konsultaatio nuorisopsykiatrian kanssa. Myös poliisisosiaalityöntekijät tekevät tiivistä moniammatillista työtä koulujen ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen yhdistyminen luo entistä paremmat mahdollisuudet pitkäjänteisesti kehittää moniammatillista yhteistyötä nuorten rikosoirehdintaan puuttumiseksi ottaen huomioon hankkeesta saadut kokemukset ja kehittämissuhteet.

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 [Valtuutettu Ville Jalovaaran kysymys](#)

19

Vastaus valtuutettu Leo Straniuksen kysymykseen Keskuspuiston opasteiden parantamisesta

HEL 2013-007151 T 00 00 03

Vs. sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Keskuspuiston viitotuksien suunnittelusta on vastannut Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelija. Viittojen vaihdosta ja kustannuksista vastaa liikuntavirasto.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ja liikuntavirasto ovat käyneet keskusteluja viitoituksen ja opasteiden uusimisesta ja todenneet, että viitoitus on uusimisen tarpeessa. Opasteiden uusimisen suunnittelu tai niiden vaihtaminen ei toistaiseksi ole käynnistynyt, koska opasteiden kokonaisvaltainen uusiminen vaatii huomattavaa panostusta, joka tulee huomioida talousarvioesityksissä. Vuoden 2014 talousarvion tai vuosien 2013-2015 taloussuunnitelma esityksessä ei toistaiseksi ole varauduttu opasteiden uusimiseen.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 [Valtuutettu Leo Straniuksen kysymys](#)

20

Svar på ledamoten Astrid Thors fråga om hemvården

HEL 2013-007167 T 00 00 03

Svar från biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet

Frågan gäller i synnerhet hemvårdstjänsterna för äldre.

Hemvården ordnar hemsjukvården och hemtjänsterna inom socialvården för vuxna. Alla helsingforsare som bor i sitt eget hem och behöver hemvårdstjänster är hemvårdens klienter. Klienterna är i huvudsak äldre människor, personer med långtidssjukdom och handikappade personer i över 18 års ålder.

Hemvårdstjänsterna stöder klienten i de dagliga funktioner som klienten inte ensam klarar av. Hemvård ges till personer som behöver hjälp i de dagliga funktionerna (såsom att äta, tvätta sig, klä på sig, flytta sig från en säng eller en stol, röra sig eller gå på toaletten).

Det finns ingen kö till hemvårdstjänsterna. I regel kan man under samma dag svara mot servicebehovet hos alla de klienter som bedöms vara i behov av hemvård.

Hemvårdsbehovet bedöms av hemvårdshandledaren. Bedömningen görs med hjälp av olika metoder för ändamålet, såsom RAVA, MMSE och hemvårdens egen metod, Arjessa selviytyminen. Vid behov konsulterar hemvårdshandledaren en hälsovårdare eller en läkare.

Serviceinnehållet bestäms individuellt för varje klientgrupp i en service- och vårdplan. För planen utreds även hurdana möjligheter klienten har att använda privata tjänster eller att få hjälp av familjen och närstående. Alla klienter inom hemvården får sin egen ansvarsvårdare.

Det är krävande att komma hem efter en sjukhusperiod och resultatet blir bättre om detta görs planmässigt. Hemvården har byggt upp gemensamma verksamhetspraxis tillsammans med sjukhusaktörerna och den specialiserade sjukvården i staden för tiden både före och efter sjukhusvistelse. Servicekedjans smidighet bedöms regelbundet. Seniorerna i Helsingfors har rätt till en omfattande bedömning av servicebehovet om klienten eller hans närstående upplever att bedömningen av servicebehovet vid utskrivningen har gjorts felaktigt.

Volymen och kvaliteten på hemvårdstjänsterna bedöms regelbundet bland annat med hjälp av det landsomfattande bedömningssystemet RAI.

29.05.2013

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 [Valtuutettu Astrid Thorsin kysymys](#)
- 2 [Valtuutettu Astrid Thorsin kysymyksen käänös](#)

20

Vastaus valtuutettu Astrid Thorsin kotihoitoa koskevaan kysymykseen

HEL 2013-007167 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Kysymyksessä tiedustellaan erityisesti vanhusten kotihoidon palveluja.

Kotihoito huolehtii kotisairaanhoidon palveluista ja sosiaalihuoltoon kuuluvista aikuisväestön kotipalveluista. Kotihoidon asiakkaita ovat kaikki omassa kodissaan asuvat kotihoidon palvelujen tarpeessa olevat helsinkiläiset, pääasiassa iäkkäät, pitkäaikaissairaat sekä yli 18-vuotiaat vammaiset.

Kotihoidon palvelut tukevat niissä päivittäisissä toiminnoissa, joista asiakas ei suoriudu itse. Kotihoitoa annetaan henkilölle, joka tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa (kuten ruokailu, peseytyminen, pukeutuminen, vuoteesta tai tuolista siirtyminen, liikkuminen tai WC-käynnit).

Kotihoidon palveluihin ei ole jonoa. Palvelutarpeisiin pystytään vastaamaan pääsääntöisesti saman päivän aikana kaikkien niiden asiakkaiden osalta, joiden arvioidaan kotihoitoa tarvitsevan.

Kotihoidon palvelutarpeen arvioinnin tekee kotihoidon ohjaaja. Arvioinnin tukena käytetään erilaisia arviointimenetelmiä, kuten RAVA, MMSE ja kotihoidon oma Arjessa selviytyminen -arviointi. Tarvittaessa kotihoidon ohjaaja konsultoi terveydenhoitajaa tai lääkäriä kotihoidon tarpeesta.

Kaikkien asiakasryhmien palvelun sisältö määritellään yksilöllisesti palvelu- ja hoitosuunnitelmassa. Suunnitelmassa selvitetään myös mahdollisuudet yksityisten palvelujen käyttöön ja omaisten sekä läheisten auttamismahdollisuudet. Jokaiselle kotihoidon asiakkaalle on nimetty vastuuhuoltaja.

Sairaalajakson jälkeinen kotiutus on vaativa tehtävä ja parempaan tulokseen päästään, jos kotiutus tehdään suunnitelmallisesti. Kotihoito on yhdessä kaupungin sairaalatoimijoiden ja erikoissairaanhoidon kanssa kehittänyt yhteisiä toimintakäytäntöjä sekä sairaalaan lähettämiseen että sairaalasta kotiutumiseen liittyen. Palveluketjun toimivuutta arvioidaan säännöllisesti. Helsinkiläisellä ikäihmisellä on oikeus laajaan palvelutarpeen arviointiin, mikäli asiakkaalla tai hänen läheisillään on tunne, että palvelutarpeen arviointia ei ole tehty oikein kotiuttamistilanteessa.

29.05.2013

Kotihoidon palvelua määrää ja laatua arvioidaan säännöllisesti muun muassa valtakunnallisen RAI -arviointijärjestelmän avulla.

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Valtuutettu Astrid Thorsin kysymys](#)
- 2 [Valtuutettu Astrid Thorsin kysymyksen käänös](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21

Vastaus valtuutettu Nuutti Hyttisen kysymykseen terveystarjoamisen tarjoamisesta paperittomille ulkomaalaisille

HEL 2013-007166 T 00 00 03

Kaupunginjohtajan vastaus

Valtuutettu Nuutti Hyttinen on esittänyt kyselytunnilla kysymyksen terveystarjoamisen tarjoamisen paperittomille ulkomaalaisille sivuvaikutuksista.

Vastauksena esitettyyn kysymykseen kaupunginjohtaja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus käsitteli 6.5.2013 kokouksessaan valtuustoaloitevastauksista ja toivomusponsivastausta paperittomien siirtolaisten terveystarjoamisen turvaamisesta. Khs päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, siten, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveystoimintatarkastajia konsultoiden.

Sosiaali- ja terveystoimintatarkastuksen on tarkoitus käsitellä lausuntoehdotusta asiasta 18.6.2013. Asian valmistelu jatkuu lausuntojen antamisen jälkeen siten, että vastaukset aloitteeseen ja ponteen annetaan syksyllä. Mm. valtuutetun kysymyksessään esiintuomia näkökulmia huomioidaan jatkotyöskentelyssä, mutta tässä vaiheessa kaikkiin esitettyihin kysymyksiin ei vielä ole vastauksia.

Tämän hetkisen valmistelutilanteen perusteella voidaan kysymyksiin todeta seuraavaa:

- Priorisointi kiireelliseen hoitoon tehdään lääketieteellisillä perusteilla ja välttämätön kiireellinen hoito annetaan nykyisinkin kaikille.
- Suun terveydenhuollossa kyseeseen tulevat ensisijaisesti äkilliset särkypotilaat
- Palvelut on tarkoitus tuottaa omana toimintana tai ostopalveluna.
- Lääkemääräys voidaan kirjoittaa paperilomakkeelle.
- Nykyisen käytännön mukaan ei ole mahdollista tarjota kaupungin vuokra-asuntoa paperittomalle hakijalle.
- Tietojärjestelmämuutoksiin ei näyttäisi olevan tarvetta.
- Lastensuojeluviranomaisten toimivalta rajautuu vain välittömän avun tarjoamiseen. Mikäli lastensuojelutarve jatkuu, tulee asiassa kääntyä oman maan edustuston puoleen huolenpidon pitempiaikaisen järjestelyn toteuttamiseksi.

- Helsingissä on toiminut vuodesta 2010 lähtien kaupungin sisäinen työryhmä, jossa on edustettuna myös Helsingin poliisin edustaja. Työryhmän tehtävä on mm. puuttua vapaan liikkuvuuden lieveilmiöihin ja toimia niiden vähentämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi.

Maksujen ja kustannusten osalta peruseriaatteena on, että henkilö tulee oleskelunsa ajan toimeen omillaan eikä vastaanottavan valtion kustannuksella. Helsingin kaupunkia ei voida pitää siis järjestämisvastuussa paperittomien ulkomaalaisten majoittamisesta ja muusta auttamisesta.

Lisätiedot

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Valtuutettu Nuutti Hyttiisen kysymys](#)